

VERGILIUS

SİĞİRTMAÇ TÜRKÜLERİ

ÇAN YAYINLARI

Vergilius

SİĞİRTMAÇ
TÜRKÜLERİ

Ç e v i r e n
İsmet Z. Eyuboğlu

Çan Yayınları - İstanbul 1962

**Bu kitap Kutulmuş Matbaasında
1962 yılı Aralık ayında basılmıştır.**

Vergilius

SİĞİRTMAÇ
TÜRKÜLERİ

Çeviren
İsmet Z. Eyuboğlu

Çan Yayınları
İstanbul

Vergilius üstüne birkaç söz

Lâtin yazınının en verimli, en gerçekçi ünlü ozanı Publius Vergilis Maro (70-19) Mantua yöresinde Andes'te doğmuştur. Toprak dağıtımı dolayısıyla yerleri elinden alınıp sürgüne gönderildiği (42-39) yıllarında bütün yaratıcı gücünü, yeniliğini ortaya koyan, gerçekçi Batı şiirinin gelişmesinde büyük etkileri bulunan «Sığırtmaç Türkülerini» (Bucolica) yı yazmıştır.

Vergilius bu türkülerinde Grek ozanı Theokristos'un ardından giderek ondan bir çok kavramlar, konular almıştır. Böyle olmakla gene de kuru bir ardçı değil, kendine öz bir yeniliğin, bir gerçekçiliğin bulucusudur.

SIGIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

Lâtin bilgisi gibi şiirinin de Grek yazarlarının yaratmalarından beslendiği, onlardan bir çok konuları, görüşleri, buluşları aldığı apaçıktır. Yalnız tarih alanında Greklerin Lâtinlerden biraz daha erken görüldüğü, başarılar sağladığı göz önünde tutulurca arada geçen çağların - Lâtinler ne denli yeni de olsa - Greklerin çıkarına olduğu unutulmamalı. Bu durum uluslar da da, onları yapan tek tek kişilerde de değişmez bir alın yazısıdır; önce gelen ister istemez sonradan geleni etkiler. Buna karşılık Batı şiirinde Theokritos'tan çok Vergilius'us işlerini bulmaktayız. Evet etkinin en yakın büyükten gelmesi gerçeğinin sonucudur bu.

Vergilius «Sığırtmaç Türküleri»nde için için kendi duygularını, üzüntülerini, ayrılık acılarını karşısındaki dilinden söyler, kendi adına başkalarını konuşturur. Yoksa o düşler kuran, gerçek dışı düşüncelerini ortaya koyan bir ozan olmamıştır. Gördüğünü, başından geçenlerin yüreğinin derinliklerinde doğurduğu ince duyguları yakınmalı bir sesle döker ortaya. Görüleni, elle tutulur olanı, burnunda kokusu, damağında tadı kalanı, gözünde ışığı getirir dile.

Sezeriz arada bir de olsa kendi yaşadığını nesoy yansıttığını... Troia savaşlarını konu edindiği «Aeneas»nda bile Vergilius bütün yaratıcı gücünü kendine değin gelen kavramların örgüsü içinde dilden dile aktararak yaşanan bir olayı işlemekle ortaya koyar, kapılmaz düşlere. Bütün bunlara karşılık bir yaratma, bir yapıt düşten doğsa bile onda eskimeyen bir yenilik oldukça, kişi onda kendini bulup onu bir gerçek ölçüsü içinde yaşadıkça değeri eksilmez.

Büyük yaratmalar büyük yığınların özüne işleyen, onların içinden doğmuş gibi dillerinde yaşayan, söylenenlerdir. İşte Vergilius'u günümüze değin getiren onun kendi dilinde bizim ağızımızla konuşmasıdır. «Sığırtmaç Türküleri» günümüzün şiir anlayışına tıptıptı uygun gelen yaşama gerçekleriyle doludur.

Ben Karadenizliyim, çocukluğumda Maçka yayla-
larında ben de sığırlarımız güder, kemençe, kaval din-
lerdim, türkü söyledim. Benim yirmi beş yıl önce
dinlediğim, söylediğim türkülerle Vergilius'unkiler ara-
sında adlardan başka değişen bir yön, bir duygu ayrı-
lığı bulamıyorum. Acılar, tadlar, yaşamadan duyulan
sevinçler, ayrılıklardan doğan içten sızılar, sevişmele-
rin verdiği o yumuşak sıcaklıklar, o ılık ılık soluk de-
ğişmiyor. Binlerce yıl önceden bizi tanımış bir yakını-
mız gibi geliyor bana Vergilius, başkalarına da öyle
gelecek, bizden sonrakilere de.

İşte bu ortak, bu olduğu gibi yeni, yeşil yeşil kalan
özdür bir nesneyi yaşatan. Kişi kendinden olanı, belli
ölçüler içinde -az da olsa- kendi duygularım, düşünce-
lerini dile getireni sever. Büyük uygarlıkları yaratan,
besleyen de bu belli sınırlar içinde kapanıp kalmayan,
bütün evrene bütün kişi -soyuna açılan özdür. Tanrı-
ların ölümsüz olmaları kişilerle yaşamasını bilmelerin-
den ileri geliyor. Kişinin gerçeğine girmeyen, ona yu-
kardan bakan Tanrıların kuru güdültülerine yüz yılı-
mızın kulakları kapalıdır. Ne gizleyeyim nerede bir ku-
zu melemesi, bir derin soluklu «ilâhi», bir yanık türkü
duysam Veglius, Yunus, Karacaoğlan gelir gözlerimin
önüne. Bir ılısık soluk dolar içime. Hangi «mezar» m
önünden geçsem Hamid dikilir karşıma korkarım, ür-
peririm. Bu iki karşıt görüş iki ayrı uygarlığın öz-belir-
tileridir. Korku ürperti Doğuyu yerinde saydırmış, ka-
ranlıklara boğmuş. Sevgi, gerçeği tanıma, ıslık ıslık ya-
şama sevinci, evrene açılma, çağları aşıp belli sınırlar
içinden kurtulma, bütün kişi -soyunun dilinden olma
Batıyı ay'ın yollarına dökmüş. Büyük uygarlıklar, bü-
yük yazınlar boyuna başkalarında kendini, kendinde
başkalarını yansıtan, yaşatanlardır. Böyledir bütün
büyük yaratıcılar, düşünürler, ozanlar.

Vergilius bir ulusun değil evreni kucaklayan bir
uygarlığın, kişi -soyuna açılan, belli bir ülke tanıma-

SIĞIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

yan bir yaşama anlayışının ozanıdır. Onun soluğundan güç almayan, aydınlığında dolaşmayan bir Batı ozanı yoktur. Biz yaşananla yazılan arasında ne denli güçlü bir bağ gerektiğini onda buluyoruz.

Vergilius yalnız aydınlar, olumlu düşündürler değil Kilisenin bile içine girmiş, gerçeğine karışmıştır. Orta çağ onu «Pollio» adlı türküsünde İsanın daha önceden bildiricisi diye alkışlamış, onu ulular arasına koymuş. Tıpkı bizim Yunus'un Bektaşî sofrasından yobaz tekkesine değin girmesi gibi. Böyle açılmış Batıda Vergilius'a bütün kapılar. Bu durum büyük bir ozanın ne denli geniş, karşıt alanlara yayıldığı gösteriyor. Kişi nede olsa kendi ağzı ile konuşam, kendi gözü ile göremi seviyor, benimsiyor. Onda kendini buldukça onunla birlikte yaşamış oluyor. Uygarlıkları besleyen, yayan, geliştiren güç de budur. Bu neden dolayısıyla çevirdim «Sığirtmaç Türküleri» ni.

Onda bizim Anadolu kırlarının, yaylalarının, güdücülerinin eskimeyen gerçeği yansıyor ışıllı ışıllı. Nitekim en güzel yazılarının konusu da gene bizim Anadolu- en güzel yazılarının konusunu da gene bizim Anadolu- dan esen yeller beslemiş onun soluğunu, oradan ışıklar aydınlatmış yolunu, onun Tanrıları bile Anadolu toprağından yoğrulmuş...

Bu çeviri Henry Goelzer'in 1933 te Pariste Boukella adlı lâtince baskısından yapılmıştır.

tityrus

L. Türkü

Meliboeus

Ey Tityrus, yan gelip yatmışsın gölgesinde

Bu sık, bu bol yapraklı kayın ağaçlarının,

Türküler yakarsın ince kavalıyla

Kırlar üstüne bir de..

Biz, evet biz yurdumuzdan sürülmüşüz,

Ayrılmışız o tadına doyulmaz ovalardan,

Evimizden barkımızdan olmuşuz.

Sen ey Tityrus, uzanmışsın gölgelerde

Ne işin ne gücün var,

Bir yankıdır öğrettiğin ormanlara :

5 Ne güzeldir Amaryllis..

SIGIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

Tityrus

- Ey Meliboeus, bize Tanrıdır veren
Bu gönül barışlarımı :
Evet, bir Tanrım olacak benim, süresiz,
Islanacak onun sunağı sık sık
Bizim kuzucuklarımızın kanyla.
Görüyorsun odur sığırlarımı bırakan
Gönüllerince gezip dolaşmaya,
Odur bana kavalımla kırlar üstüne**
10 **Dilediğim gibi türküler yaktıran.**

Meliboeus

- Kıskanmıyorum seni kıskanmıyorum
Yalnız çok mu çok şaşıyorum
Allak bullak olmuş bütün köylerimiz
Bitkinim yorgunum
Keçilerimi güçlkle otarıyorum
Durmuyorum güdüyorum.
Bak, ey Tityrus işte bak onlardan biri
Şimdi doğurmuş fındıkların arasında
Bırakmış ikiz yavrularını**
15 **Bak, çıplak bir kayanın üstüne, suracıta,
Sürümün onlardır umudu.
Sezmezsek bu yıkımları, evet onları,
Önceden bildirir bize gökten düşen
Yıldırımların çarptığı meşe ağaçları,
Bildirir bize yıldırımları.
İmdi göster bize,
Ey Tityrus, göster, kimdir bu dediğin Tanrı...**

Tityrus

- Ey Meliboeus !
Benzer sanmışım Roma dedikleri kenti**
20 **İçimin arıklığından bizimkine,
Evet, şu biz güdücülerin alıştığımız,
Sık sık koyun yavrularını götürdüğümüz yere.**

**Enikler köpeklere, oğlaklar analarına
Benzer bilirdim,
Böyle karşılaştırırdım küçüklerle büyükleri.
Oysa, gerçekten ince yemişli ağaçlar arasında
Başını yükselten bir servi gibiymiş Roma**
25 **Bütün öteki iller içinde, bir tekmiş.**

Meliboeus

**Söyle, hangi derin neden yüzünden
Gerekmiş senin de Romayı görmeyi ?**

Tityrus

**Özgürlük, boş vermiştim vara yoğa,
Ağarmış sakalımı kazıyıp dökerken ustura
Epey gün geçtikten sonra bir göz atmış
Şöyle bir gülümsemiş de gelmiş bana,
Hani Galatea bırakıp gittikten,**
30 **Amaryllis buyruğuna aldıktan sonra.
Söyliyeyim, yürekten söyliyeyim artık,
Gönül verdiğim günler süresince Galatea'ya
Ne özgürlük ummuşum, ne de kazanç düşünmüşüm.
Bir çok adaklar çıkardım ağılımdan,
En yağlı sütleri sağlamış, peyniri yapmışım
Bir gözü kapalı, iyilik bilmez kent için.**
35 **Beş para kalmadan avucumda
Dönerdim evime.**

Meliboeus

**Şaşardım doğrusu ben de, ey Amaryllis
Neden yakarırdın Tanrılara
Sen böyle üzüntüler içinde,
Neden sallanır dururdu yemişler ağaçlarda
Boşu boşuna :
Yokmuş Tityrus orada,
Seni anardı ey Tityrus bu çamlar,
Bu kaynaklar, bu ağaççıklar
Seni anardı seni.**

SIĞIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

Tityrus

- 40 Ne gelir elimden benim ? Yok başka bir yolu
Tutsak olmaktan kurtulmanın.
Bilmem var mıdır başka yerlerde böyle
Dilden anlayan Tanrılar.
Ey Meliboeus, gördüm o delikanlıyı,
Yılda on iki kez sunaklarımızda
Adına günlükler yakılan
O delikanlıyı gördüm.
İlkin, şöyle karşılık vermişti orada
Benim yalvarmalarıma :
Otarın sığırlarınızı, çocuklar,
Eskiden olduğu gibi gene otarın,
45 Boyunduruk vurun boğalarınıza...

Meliboeus

- Ey kocalmış mutlu,
Demek kalacak elinde gene yaylımların.
Yeterler sana bol bol,
Bırak bir yana çorak bir kaya,
Bir de sazlı bataklıkla çevrili olmasını.
Çekmeyecek artık yüklü koyunların
Sıkıntısını alışmadıkları otlakların,
Bir salgın da gelmeyecek başlarına
50 Komşu sürülerden, doğurunca.
Ey kocalmış mutlu, sen şurada
Şu bildiğin ırmağın kıyısında
Kutlu, serin olukların başında
Çıkaracaksın gölgeğin tadım.
Gelecek Hyblaeis'in arıları ılgarlayacak durmadan
Şu kıyı boyu çit bulunan,
Yerdeki söğüt çiçeklerini,
55 Bir uyku verecek sana inceden vızıltılarla...
Çınlayacak bağcının türküleri
Şu yüksek kayanın altında,
Yankıyacak havada,

**Durmak bilmeyecek sevişen güvercinlerin
Sana dokunan kısık kısık sesleri,
Dinmeyecek yükselen karaağaç doruklarında
Kumruların inleyişleri.**

Tityrus

**Otlar oynak geyikler
Yellerin estiği kırlarda,
60 Atar çıplak kıylara deniz balıkları.
Sürülmüş ikisi de, uzak düşmüş yurdundan
İçer şimdi Germania Diclennin,
Parthus Arar'ın suyundan.
Çıkmıyor o yiğitlerin bıraktığı izler
Gönlümüzden silinmiyor.**

Meliboeus

**Susuz Afrikaya gidecek bir takımımız artık,
65 Scythia'ya, Girit'e, hızlı akan Oax'a
Yol göründü bizden bir takımına da.
Britanya'ya, yer yüzünün ayrı bir yerine
Gidecek geri kalanlar.
Bir gün bitecek mi bu uzun ayrılıklar,
Görecek miyim ekinlerin toplanmasını,
Anayurdumu, şu yoksul kır evimi, tarlamı,
Ocağımı bir gün görecek miyim gene?
Yoksa bir tanrı tanımaz er mi,
70 Bulunduracak elinde yeni sürülmüş tarlamı,
Bir barbar mı alacak ekinlerimi?
Bak, ne işler açmış yurtdaşların başına
Geçimsizlik, neler etmiş zavallılara.
Kimler için ekmişiz tarlalarımızı, bir gör.
Git, ey Meliboeus, aşıla armutları,
Bir düzene koy üzüm asmalarını.
Gidin ey keçilerim,
Siz de gidin eski günlerin mutlu sürüsü.
75 Bakamıyacağım ardınızdan bir daha,
Yaslanıp şöyle bir mağaraya,**

SIĞIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

**Göremiyeceğim sizi artık uzaktan,
Siz bir çalılık kayaya tırmanırken,
Bakamıyacağım, türküler yakamıyacağım
Arkanızdan.**

**Yok keçilerim yok artık
Benimle yaylıma gitmek, çiçekli yonca,
Acı söğüt, sarı salkım otlamak yok..**

Tityrus

**Gene de geçirebilirsin geceyi benimle
Yeşil yapraktan bir yatak üstünde,
•• Olgun yemişlerimiz, yumuşak kestanelerimiz,
Bol bol peynirimiz var.
Bak, dumanlar tütüyor kır evlerinin bacasından
Daha büyük düşüyor oylumlara gölgeler
Yüksek dağların doruklarından.**

Alexis

II. Türkü

Yanmış yakılmış güzel Alexis'e güdücü,
Beyin gönül oynaşına, yok bir umduğu da.
Durmadan gelir giderdi tepelerde
Sık kayın ağaçlarının gölgeliklerine,
Tek başına, türküler çığırır, yankıtdı

5 Oradan ormanlara, dağlara boşu boşuna :

Ey taş yürekli Alexis,
Neden aldırılmaz oldun türkülerime ?
Neden acımazsın bize ?

Öldüreceksin beni bu gidişle besbelli.
Arar şimdi gölgeleri, serinleri sürüler,
Saklanır içinde çalılıkların

10 Kesilmiş ağır sıcaklar yüzünden
Elden ayaktan biçiciler,

Sarmısak, kokulu kekik ezer onlara

SIĞIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

Bugün Thestylis.

Senin izlerinden gidiyorum inleye inleye,

Yalnız benim seslerimdir karışan

Bu yakıcı güneş sıcağının altında

Ağustos böceklerinin cıvıltılarına..

Daha doğru değil midir Amaryllis'in

Acı öfkelerine, şu çekilmez

15 Üstten bakmalarına katlanmak, senin kar gibi

Aklığın yerine, daha iyi değil midir

Kapkara Menalca'sın yükünü çekmek ?

Ey alımlı çalımlı delikanlı

Güvenme bu pırıl pırıl güzelliğine,

Bak, dökülür salkım söğütler, budanır,

Oysa kara üzümler toplanır.

Öyle üstten bakma bana Alexis

Anlayıp dinlemeden kim olduğumu,

Araştır bir yol; bir çok sürülerim var,

20 Kar gibi sütlerim bol bol akar.

Bin kuzum vardır başı boş dolaşır

Sicilya dağlarında.

Ne yaz, ne kış eksilir yeni sağılmış sütlerim..

Amphion'un Actaeus Aracynthus'ta çağırırken

Dircaeus'a sığır sürülerine söylediği türkülerdir

Benim de söylemeğe çalıştıklarım.

25 Pek öyle biçimsiz de değilim hani.

Gördüm geçen gün deniz kıyısında

Suya vuran görüntümü,

Esen yeller dinmiş, deniz durulmuş

Pırıl pırıl olmuşken.

Korkmuyorum Daphnis'ten, sen ol yargıyı veren,

Bakalım kimin görünüşü daha güzel...

Gel, gel üstten baktığın ıslak topraklı kırdı

Benimle dur, şu yoksul evimizde yaşa,

Gel bir yandan geyik avla,

30 Bir yandan yeşil değneğinle güt oğlaklarımı,

Keçilerimi, gel gel

Gel benimle özenelim ormanlarda

- Türkülerimizle Pan'a gel.**
Pan'dır öğreten ilkin mumla bir çok kamışı
Birbirine eklemesini, kaval yapmasını.
Pan'dır koruyan koyunları da,
Koyunların ıssılarını da,
Çekinme ince dudağını incitir diye kavaldan,
- 35 Neler yapmazdı Amyntas**
Kaval çalmayı öğrenmek için..
Bir kavalım vardır benim
Ayrı boyda yedi boğum kamıştan yapılmış,
Damoetas'm armağanıdır bana...
«Sen ol ikinci» diyerek vermiş ölürken.
Evet böyle söylemişti Damoetas,
Kıskanmış onu delice Amyntas..
İki de karacam vardır benim ayrıca.
- 40 Korkuyu göze alıp yaylımda yakalamışım,**
Apaktır tüyleri şimdi bile,
Günde bir koyunun emer bitirirler iki memesini,
Sana saklıyorum onları da..
Çoktandır ister durur onları benden,
Ayak diretir Thestylis.
O ki beğenmedin armağanlarımızı
Onlar da onun olsun..
- 45 Gel ey alımlı çocuk, buraya gel**
İşte bak, sana getirmiş Nymphalar
Zambak dolu sepetleri,
Sana getirmiş kar gibi pırıl pırıl Nais
Solgun menekşeleri,
Tutam tutam toplanan gelincikleri,
Senin için katmış bunlara ıslıl ıslıl nergisleri,
Dere otlarını, bir de güzel kokulu çiçekleri,
Ayrıca yemyeşil çayır otları, sarı çiçekler
- 50 Bir tatlı boyaya bürümüş kara üzümü,**
Arttırmış güzelliğini.
Toplarım ben de tüyleri ağarmış yemişleri,
Amaryllis'in sevdiği cevizleri, kestaneleri.
Katarım onlara sarı erikleri,

SIGIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

Bunlar çoğaltır değerini yemişlerin.

Evet, sizi ey defneler, taflanlar toplayacağım,
Daha yakına getireceğim,

55 Karışınca çıkan güzel kokularınızdan dolayı..

Sen de köylü olsan gerek, ey Corydon :

Armağanların yola getirmez Alexis'i,

Bunlarla kandırmak istersen onu bırakmaz,

Alıp götürür İolas.

Ah, ben zavallı ah, ne işler açmışım başıma,

Yaban domuzlarını salmışım pırl pırl

Kaynaklara, yele vermişim çiçekleri.

60 Nereye kaçyorsun, ey düşüncesiz nereye ?

Tanrılar da oturmuş bu ormanlarda

Sessiz sessiz, Dardanius'un Paris'i bile.

Bırak, Pallas'ı bırak, iller kursun,

Tarlalar eksin biçsin, ayak basılmamış

Ormanlardır bize yaraşan.

Kurdun ardından gider kızgın dişli arslan,

Kurt gelir keçiyi kovalar,

Başı boş keçi de çiçek açmış yoncayı arar.

65 Ey Alexis, seni çeker Corydon'un içi

Gönlünün uyarınca, dileğince gider kişi.

Bir bak şu boyunduruğa bağlı sapam çeken

Boğaya, güneş çekilirken

Kat kat çoğaltıyor gölgelerini..

Yakıyor, kavuruyor beni sevgi,

Bir çıkar yol yok mudur sevenler için ?

Ah, Corydon, Corydon !

Nedir bu ayrılıklardan çektiğin acı ?

70 Yarı budanmış asmaların

Bol yapraklı karaca ağacın üstündedir.

Bırak, bunları bırak

Daha verimli başka işler görmeye bak.

Gidip bir sepet yapamaz mısın ince sazlardan,

Söğüt dallarından ?

Beğenmiyorsa seni boş ver, bırak

Başka bir Alexis bulmanın yoluna bak..

Menalcas, Damoetas, Palaemon

III. Türkü

Menalcas

**Söyle bana Damoetas kimin, Meliboeus'un mu
Bu sürü ?**

Damoetas

**Yok, Aegon'un, otarmam için bırakmış bana
Bundan bir süre önce.**

Menalcas

**Ey bir gün bile mutlu olmayan sürü,
Ey koyunlar,
Kendi Naera'ya yoldaşlık eder,
Naera beni ona üstün görecektir diye ürker
Ödü patlarken**

SIĞIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

- 5 Bırakıyor koyunları bir yatancı güdücüye,
O da iki kez sağıyor onları bir saatte,
Analar elden ayaktan kesiliyor,
Süt kalmıyor kuzulara.

Damoetas

Düşün, gene de düşün,
Ölçüsü ol kişilere çıkışırken.
Yoksa biz biliriz seni
Oğlakların gözü önünde kimlerin, hangi oyukta...
Gene de gülmüş, aldırمامış buna Nymphalar.

Menalcas

- 10 Evet, öyle sanıyorum ki onlar beni
Mico'nun asmalarını, yeni eşkinlerini
Keserken görmüş olacak kötü bir bıçakla..

Damoetas

Ya da burada kocamış kayın ağaçlarının yanında

Daphnis'in yayını, oklarını kırdığın gün,
Ah seni gidi, düzenci Menalcas seni.
Öfkenden kudurmuşsun onların
Armağan edildiğini görünce bu çocuğa,

- 15 Ölecektin öfkenden
Yıkım getirecek başka bir iş bulamasan.

Menalcas

Ne yapsın beyler
İşi azıtınca böyle saygısız uşaklar ?
Ben değil miyim seni tuzaklarda,
Damo'nun oğlaklarını çalarken gören,
Lycisca durmadan havlarken yakalayan ?
Ben bağıryordum: Nereye kaçıyor şu hırsız ?

- 20 Tityrus topla sürünü, ey alçak,
Sen sazların arkasına saklanıyordun.

Damoetas

Yok, türkülerimle dize geldikten sonra
 Geri vermesin mi dersin kavalımdan dökülen
 Türkülerimin kazandığı oğlağı, öyle mi?
 Öğren bilmiyorsan, oğlak benimdi benim.
 Ağzıyla söylüyor onun benim olduğunu Danon,
 Sıra gelince onu geri vermeye
 İşte bu gelmez elimden, diyordu.

Menalcas

35 Sen türkülerinle mi yendin onu?
 Var mı dersin senin mumla bağlanmış
 Kavalının olduğu bir gün?
 Yoksa sen değil misin üç yol ağzında
 Yere yatmış, saman çöpünden kavalınla
 El ayak takımından türküler çağıran
 Beceriksiz, sen değil misin?

Damoetas

Peki öyleyse bir deneyelim bir birimizi,
 Bakalım kim üstün gelecek, hadi var mısınız?
 Bak şu gördüğün ineğe bile üstten bakma,
 30 İki kez sağılır günde, iki de yavru besler.
 Koyuyorum ortaya ben onu,
 Ya sen ne koyuyorsun bu yarışa bakalım..

Menalcas

Göze alamam bir tekini bile ortaya koymayı
 Sürüden seninle bu yarışmada:
 Evde bir babam, bir de doğruluk sevmez
 Bir üvey anam vardır benim,
 Sayarlar sürüyü günü gününe ikisi de,
 Biri oğlakları bile sayar.
 35 İşte daha değerli bir varlık koyuyorum
 Ortaya, o ki bir delilik yapmak istiyorsun,
 Anlayacaksın sen de böyle olduğunu.

SIGIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

İki su tasıdır bunlar, kayından yapılmış,
Yüce Alcimedon'un en ulu yapıtları.
Onun oynak çekici bir çelenk örmüş
Onlara yumuşak, kıvrak bir asmadan.
Süslemiş çevreni sarmaşıklarla
Dolanan asmalarla.

- 40 İki belirtim çizmiş orta yerine, biri Canon,
Kimdi öteki, ha şu bütün yeryüzünü ölçen,
Ekin çağını, tarla sürme günlerini belirten?
Daha sürmüş değilim onlara dudaklarımı,
Saklıyorum, gözüm gibi bakıyorum onlara..

Damoetas

- Bize de yapmış o Alcimedon iki tas,
45 Yumuşak bir yonca sarmış onu çepeçevre,
Ortasına Orphea'yı yerleştirmiş,
Onun arkasında dizili ormanlar.
Daha sürmüş değilim onlara dudaklarımı
Saklıyorum, gözüm gibi bakıyorum onlara.
Görüyorsun ineğimi,
Adı mı olurmuş onun yanında tasların..

Menalcas

- Kaçıp kurtulamazsın artık bugün,
Sözüne geliyorum senin.
50 İyice dinlesin biri bu işte bizi
— Aaaa işte Palaemon da çıkmış geliyor.
Öyle bir yapacağım ki seni bundan sonra
Kalkmayacaksın kimse ile türkü yarışına.

Damoetas

Haydi bakalım, göster kendini,
Bekleyecek bir işim yoktur benim.
Çekinmiyorum kimseden de,
Komşu Palaemon sen yargıyı ver bizim için,
Az bir işi değil bu, üzerinde durulmaya değer.

Palaemon

36 Oturduktan sonra böyle yumuşak bir çayırda
 Söyleyin türkünüzü,
 Bütün kırlar açılmış, ağaçlar yeşermiş tüm
 Ormanlar yaprak yaprak olmuş,
 Dökmüş olanca güzelliğini yıl ortaya.
 Başla artık Damoetas,
 Sen de onun ardı sıra Menalcas.
 Söyleyin sıra ile türkülerinizi :
 Dizi dizi söylenen türküleri sever Musalar..

Damoetas

39 Jupiter'den başlayalım ey Musalar
 Jupiter'le doludur bütün varlıklar.
 Odur toprakları donatan, verimli kılan
 Odur benim türkülerime ilgi duyan.

Menalcas

Beni de Phoebus sever,
 Bendedir Phoebus'un beğendiği armağanlar.
 Kayınlar, güzel, tatlı, al sümbüller,
 Bendedir, boyuna bende.

Damoetas

Bir elma veriyor bana Galatea,
 Seni çapkın kız seni,
 35 Kaçıyor söğütlerin arkasına,
 Daha önceden görülmeyi de istiyor hani.

Menalcas

İşte Amyntas, benim yürek yangınım,
 Geçmiş gene karşıma,
 Dilia'dan çok onu tanıyor bizim köpekler de.

Damoetas

Elde birdir armağanlarım Venus'um için :
 Biliyorum göklerde uçan güvercinin
 Nerede yuvalandığını.

SIĞIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

Menalcas

- 70 Benim de elimden gelen delikanlıma ormanda
Bir ağaçtan toplanmış
On altun elmayı göndermek oldu,
On daha yollayacağım yarın...

Damoetas

Neler söylemiş bize nice günler Galatea,
Esen yeller ! ulaştırın Tanrıların kulağına
Bunlardan bir kaçını.

Menalcas

- Ne işime yarar ey Amyntas, eğlenmezsen benimle
75 Sen yaban domuzlarını kovaladığında
Ben gözcülük edersem ?

Damoetas

Phyllis'i yolla bana İo'as
Benim doğum günüdür bugün,
Sen de gel, adarken ineğimi ekinlere.

Menalcas

Bütün öteki Tanrılardan yeğ gördüğüm
Sevdiğim Phyllis,
Odur bana giderken ağlayan,
Odur bana uzun bir süre:
Sağlıcakla, sağlıcakla kal güzelim, diyen.

Damoetas

- 80 İyi gelmez ağıllara kurt,
Olgun ekinlere yağmur, eşkinlere yeller,
Bana da Amaryllis'in öfkesi.

Menalcas

Tatlı gelir ekili tarlalara su,
Memeden kesilmiş oğlaklara kocayemiş,
Yüklü koyunlara yumuşak söğüt,
Bana da yalnız Amyntas.

Damoetas

Sever bizim Musa'mızı Pollio,
Ne denli köylü de olsa,
85 Bir inek besleyin okuyucularımız için
Ey Pierid'ler.

Menalcas

Pollio'da türküler yakar kendince,
Bir boğa da besleyin onun için,
Korku salsın boynuzu,
Tozu dumana katsın ayaklarıyla.

Damoetas

Seni seven, ey Pollio, sevinsin
Vardıkça senin vardığın yere,
Ballar aksın adına,
Güzel kokular versin dikenli böğürtlenler.

Menalcas

90 Kim tiksizmezse Bavius'tan
Sevsin senin türkülerini ey Maevius,
Koşsun tilkileri sapana,
Süt sağsın keçilerden.

Damoetas

Ey çiçekler, yerden biten çilek'ler
Toplayan çocuklar,
Kaçın buralardan gizlenmiş otların altında
Soğuk bir yılan var.

Menalcas

Koruyun kendinizi, koyunlarım,
Gitmeyin pek öyle ileri,
Pek güven olmaz su kıyılarına
95 Koç bile kurutmaya çalışıyor derisini.
Ey Tityrus, uzaklaştır otlayan keçileri
İrmağın kıyısından,
Yıkayacağım onların tümünü kaynakta ben
Günü gelince.

SIGIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

Menalcas

Toplayın koyunları çocuklar
Bastırırverirse birden sıcaklar
Ellerimiz süt diye memelerini
Boşu boşuna sıkacaklar.

Damoetas

100 Hey yazık yazık ne çok erimiş geliyor bana
Bu bol yaylımlarda boğalarım,
Yakmış yıkılmış sürünün de, güdücünün de
Yüreğini bu sevgi.

Menalcas

Yok yok sevgi değil besbelli
Bunları bir deri bir kemik bırakan neden,
Bilmiyorum hangi kötü gözler değmiş
Benim kuzularıma.

Damoetas

Söyle, benim Apollo'm olacaksın,
Söyle yeryüzünün neresinde
105 Üç dirsek boyundan daha uzak değil gök...

Menalcas

Söyle, yeryüzünün neresinde açar
Kıralların adı yazılı çiçekler,
Phyllis senin olsun yalnız.

Palaemon

Elimizde değil bizim oy vermek
Bu yarışmanızdan dolayı biriniz için.
İnek sana da, buna da yaraşır
110 Sevginin acısını çekmiş, tadını çıkarmış olanlara da..
Gelmış arkları kapamanın sırası çocuklar,
İçmiş, kanmuş suya çayırılar...

pollio

IV. Türkü

Pollio

**Biraz daha yüksekte çığırılım
Türkülerimizi, ey Sicilya Musaları,
Sevmez önüne gelen ağaççıkları,
Boynu bükük ılgınları:
Ormanlar, evet bir Consul'a yaraşmalı⁽¹⁾
Üstüne türküler yakacağımız ormanlar.
Gelmiş Cuma'lı Yücenin pek eskiden
Söylediği çağ gelmiş,**

- 5 **Yeniden başlıyor düzen,
Yeni bir çağ doğuyor şimdi.
İşte gelmiş geri Virgo, çıkıyor ortaya
Saturnus soyunun evren yöneticiliği,
Yeni bir kuşak gönderiliyor yüksek göklerden.
Ey doğuşu ile demir çağını ortadan kaldıran
Bütün evrende altın çağını
Yeniden yükselten çocuk,**

---

(1) Julius Caesar.

SIĞIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

- 10 Korusun seni kutlu, özü duru Lucina,
Artık senin Apollo'nun elindedir buyruk.
Senin Consulluğunla başlayacak
Bu çağın süsü.
Ey Pollio, senin başkanlığın altında
Çıkacak ortaya büyük aylar.
Kalmışsa bizim işlediğimiz kanlı suçların
İzleri bu sonsuz kötülükler korkusundan
Kurtaracak yeryüzünü bunlar.
- 15 Bir Tanrı yaşamı sürecektir bu çocuk,
Görecektir birbirine karıştığını
Tanrılarla yiğitlerin.
Evet, görülecek bu çocuğun atasının
Erdemleriyle acunu yönettiği,
Bir barış içinde sürdürdüğü, görülecek.
Sunacak sana ey yüce çocuk
Bu bakımsız, bu verimli yeryüzü
Bir gönderme olarak sürünen sarmaşıklara
- 20 Dolanmış yüksek otların,
Yonca gülüşleriyle karışmış nilüferleri.
Kendiliğinden getirecek eve keçiler südü
Çatlaracasına şişmiş memelerinde,
Korkmayacak kocaman kocaman arslanlardan
Sürüler, kendince bezenecek senin beşiğin
En sevimli, en güzel çiçeklerle...
Adı sam kalmayacak yılanın,
Yok olup gidecek korkunç, ağulu bitkiler,
- 25 Yetişecek dört bir yanda Asur çiçekleri.
Başladığın gün anlamaya yiğitlere söylenen
Övgüleri, atanın erdemlerini tanımaya
Görürsün yavaştan yavaştan sarardığını tarlaların
Bakımsız çalılıklarda kızardığını asılan asmaların
- 30 Kaskatı meşe kabuğundan damla damla
Balın damladığını.
Gene sürüp gidecek sinsisi sinsisi
Eskiden kalma bir takım uygunsuzluklar,

- İşte o izler olacak güzel gemilerde
 Thetis'e karşı koymak için ölümlüleri kıskırtan,
 Kentleri kalın duvarlarla kuşattıran,
 Toprakta derin evlekler açmak için sıkıştıran.
 O gün gene götürecektir bir Tiphys
 Başka bir Argo ülkesine yiğitlerin seçkinini,
- 36 Başka savaşlar olacak,
 Gönderilecek Troya'ya gene büyük bir Achilleus.
 Yıllar senin gücünü çoğaltıp erkişi yapınca,
 Bırakacak denizi gemiciler,
 Öte beri taşımıyacak artık çamdan gemiler,
 Bütün yaratacak nesnelere tümünü.
- 40 Toprak çekmeyecek kazmanın acısını,
 Asma dalları duymayacak artık bıçağı,
 Salverecek güçlü tarımcı
 Boğaları boyunduruktan,
 Öğrenmiyecek yalancı boyalara bürünmeyi yün,
 Görecektir çayırda yan gelip yatan bir koç
 Yünlerinin kendiliğinden bir tatlı ala,
 Bir de altın sarısına dönüştüğünü,
- 45 Kendi gönlünce giydirip kuşatacak
 Otlayan kuzuları bir al boya, bir kızzılık.
 Anlaşarak değişmez alın yazısı ile Parca'lar
 Dönün kendinizce bu mutlu çağları içiniz
 İğler, söylediler...
- Çık sen de günüdür ünün en yüce doruğuna,
 Ey Tanrıların ulu çocuğı,
 Ey jupiter'in yüce yavrusu...
- 50 Bir bak şu acunun titreyişine
 Gök kubbenin ağırlığı altında bir bak,
 Karalara, engin denizlere,
 Uçsuz bucaksız gök yüzüne bir bak.
 Bak sevinç içinde çalkanıyor bütün varlık
 Gelecek çağların yolunda...
- Ne olurdu biraz daha uzun boylu yaşasam
 Senin yaptıklarım övmek için,
 Ululamak için tüketsem soluğumu.

SİĞİRTMAÇ TÜRKÜLERİ

- 35 Beni ne trakyalı Orpheus, ne de Linus
Bastırabilir türkü çığırmada,
İsterse Orpheus varsın Calliopea'dan
Ayak alsın, isterse Linus yakışıklı Apollo'dan.
Bıraksa Pan bile benimle yarışmanın
Son sözünü Arcadia'nın yargısına
Yenilmiş olurdu Arcadia'nın yargısınca.
- 66 Başla yavru çocuk ananı gülüşünden
Tanımaya başla,
Neler çekti anan on ay boyunca neler,
Ne sıkıntılar,
Başla yavru çocuk başla, anasına gülümsemeyen
Ne Tanrıların sofrasında yer bulmuş,
Ne Tanrıçanın yatağına sokulmuş...

menalcas, mopsus

V. Türkü

Menalcas

**Ey Mopsus, işte geldik ikimiz de bir araya,
Sen kaval çalarsın inceden inceden,
Ben dizeler dökerim, anlarız bu işten.
Öyleyse neden oturmayalım altında
Şu birbiriyle sarmaş dolaş karaağacın, fındığın ?**

Mopsus

- 5 **Sen daha yaşlısın ey Menalcas,
Boynumun borcudur seni saymak,
İstersen şu salınan, oynak zefirosların
Gölgesinde, istersen daha doğrusu oyukta
Geçip oturalım.
Bak ne soy döşemiş oyugu öteye beriye atılmış
Yaban asmalarının salkımları.**

SIĞIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

Menalcas

Bir tek Amyntas yarışır ancak seninle
Bizim dağlarda.

Mopsus

Kim, o mu, o Phoebus'tan bile baskın
Çıkmaz mı türkü çağırında ?

Menalcas

- 10 Başla, ilkin sen başla Mopsus,
Bellemişsen ya Phyllis'in yangınlarından,
Ya Alcon'un övgülerinden,
Ya da Cadrus'un çekışmelerinden başla,
Göz kulak olacak Tityrus otlayan oğlaklara.

Mopsus

Yok, daha çok, geçenler de bir kayının
Yem yeşil kabuğuna türküler kazmışım
Çığrayım, okuyayım, bir de böyle deneyim
Diyorum onları.

- 15 Sonra, söyle sen de Amyntas'a
Bir yarışma yaparız bunlar üstüne...

Menalcas

Ne denli bağlanırsa solgun zeytin ağacına
Oynak söğüt,
Uysal lavanta penbe erguvana, sana da
O denli gönül verir bana kalırsa Amyntas...
Uzatma sözü ey çocuk, oyuğun içindeyiz artık.

Mopsus

- 20 Yok olmuş artık Daphnis, Nymphalar
Onun yürekler acısı ölümüne ağlamışlar,
Almışken oğlunun yürek doğrayan,
İçler yakan ölüsünü kollarına
Kucaklamışken anası,
Acımırken, yakınırken Tanrılara, yıldızlara,
Siz fundıklar, siz ırmaklar

- Tanık olmuştunuz Nymphalara...**
Bir tek güdücü bile o acı günlerde
- 25 Sürmemiş boğalarını ırmaklara,**
Soğuk sulara ey Daphnis.
Evet, o günler ırmaktan ne bir yudum su içen,
Ne de bir tutam ot yiyen sürü olmuş
Otlaklardan.
Ey Daphnis, inlemiş o gün senin ölümüne
Afrikanın arslanları bile,
Söyleşir aralarında dağlar, ormanlar
O acıları bir bir,
Daphnis öğretmiş Armenia kaplanlarına
Boyunduruk vurmayı, koşum giydirmeyi,
- 30 Daphnis yönetmiş ilkin Bacchus oyunlarını,**
İlkin o sarmış, dolamış kıvrak uçlarını
Yumuşak yapraklarla mızrakların.
Ağaçların süsüdür asmalar,
Üzüm de bağların, boğalar sürülerin,
Ekinler verimli tarlaların,
Bezeneğisin sen de senden olanların.
Seni çıkardıktan sonra aradan alın yazıları
- 35 Çekip gitmiş Pales'de, Apollo'da**
Bırakmış bu kırları.
En verimli biderleri ektiğimiz evleklerde
Türemiş şimdi kötü karamuklar,
Verimsiz otlar.
Kalmamış o tatlı menekşeler,
O al al olmuş nergisler kalmamış artık.
Ucu keskin, sivri dikenler çıkmış
Ne yana baksan.
- 40 Örtün toprağı yaprakla,**
Su kaynaklarını gölgelerle örtün,
Böylesini dilemiş Daphnis ey güdücüler.
Bir anıt dikin ona,
Kazın anıtın üstüne şu sözleri de :
Ben ağaçlıklarda yaşayan Daphnis idim,

SIĞIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

Oradan yükselmiş ünün yıldızlara,
Bir güzel sürüyü güderdim,
Güzeldim ondan bile...

Menalcas

- 45 Çayırdı yatıp uzanmak neyse yorgun birine,
Yaz sıcaklarında susuzluk gideren,
Bir tatlı kaynaktan dökülen sular ne ise
Odur bizim için de senin türkülerin
Ey yüce ozan.
Ne kaval çalmada dengin bulunur senin,
Ne de sestten yana sana çıkan olur,
Ey mutlu çocuk,
Bir başka Daphnis olacaksın sen de.
- 50 Ben de dizeler düzeceğim elimden
Geldiğince yoluna, deneyeceğiz bir kez
Göklere çıkaracağız senin Daphnis'ini..
Evet yıldızlara değin yükselteceğiz
Daphnis'i, sevmiştii bizi de Daphnis..

Mopsus

- Hangi gönderme bundan tatlıdır bizim için ?
Evet senin türkülerine o çocuk yaraşır,
55 Övmüş bize senin türkülerini Stimichon.

Menalcas

- Şaşkın şaşkın bakıyor Olympos'un
Işıl ışıl yanan konağına,
Görüyor ayaklarının altında Daphnis
Bir yandan yıldızları,
Bir yandan bulutları..
Yanıyor ormanlar, kırlar ışıl ışıl
Bir sevinç içinde, bu yüzden.
Tutulmuş ona Pan'lar, güdücüler, Dryad'lar.
- 60 Koyun kurdun tuzağından korkmuyor,
Geyik avcının, ağlarından sakınmıyor.
Güzel barışı seviyor Daphnis.

- Sevinç çığlıkları yükseliyor yıldızlara
 Sık ağaçlı tepelerden, yankıyor türküler,
 Çığırtıyor ormanlar bile kendiliğinden :
 Bir Tanrıdır, o bir Tanrıdır ey Menalcas.
- 65 Sen tut elinden, sen koru seni sevenleri,
 İşte ortada dört sunak,
 İkisi senin ey Daphnis, ikisi de Phoebus'un.
 Sana yılda iki tas sunacağım
 İçinde yeni sağılmış köpük köpük süt,
 İki de testim var senin için
 Zeytin yağı özüyle doldurulmuş.
 İçkiler sunacağım sana bolundan
 Bacchus şölenlerinde pırlıl pırlıl içkiler,
- 70 Soğuklar başlayınca ocak başında,
 Sıcaklar gelince çardak altında,
 Evet içkiler akıtacağım Arivsia kaplarından
 Yeni süzölmüş nektar gibi içkiler.
 Türküler söyleyecek bana bir yandan
 Damoetas, bir yandan giritli Aegon,
 Oynayacak, özenecek Satyrlere Alpheboeus.
 Süresiz yapılacak bunlar senin için,
 İster Nymphalara yıllık adakları
- 75 Sunduğumuzda, ister tarlalarımızın çevresinde
 Suçumuzun kaldırılması için adaklarımızı
 Dolaştırdığımızda olsun
 Yapacağız bunları senin için...
 Evet domuz dağların, bahklar suların
 Tadını çıkardıkça, arı kekikle,
 Ağustos böceği özsu ile karın doyurdukça
 Kalacaktır senin adın, senin ünün,
 Senin övgün kalacak.
 Sunacaklar adakalarını senin adına yıldan yıla
 Tarımcılar Bacchus'a, Ceres'e sunduklarıncı.
- 80 Sen de getireceksin onların isteklerini yerine.

Mopsus

Ne biçim göndermeler sunayım sana,

SIĞIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

**Yaraşsın diye böyle bir türküye ?
Evet, ne Austerin söylediği türküler,
Ne kıyıları döven dalgaların çağıtısı,
Ne çakıllar arasından ovalara akan ırmaklar,
Tatlı gelir bana bu türküler gibi.**

Menlcas

- 85 İlkın şu delikli kavalı sunuyoruz sana
Bu kaval çalmış bize :
«Corydon yanıp yakılmıştı Alexis'e» yi,
Gene bu kaval söylemişti :
«Bu sürü kimin, Meliboeus'un mu»? türküsünü..**

Mopsus

- Öyleye al sen de şu güdücü değneğini,
Çok istemişti benden onu sevilesi Antigeneş,
Alamamıştı gene de,
90 Boğumlarının birbirine denk,
Bir de tunçla kaplanmış olmasından
Dolayıdır bunun güzelliği ey Menalcas...**

Silenus

VI. Türkü

Silenus

**Bizim Thaliamızdır ilkin oyunlar düzen
Syracusalının söyleyişine uygun olan.
Utaç vermemiş ona ormanlarda oturmak,
Kızarmamış, türküler yakarken kırallar,
Savaşlar üstüne kulak vermiş
Cynthius demişki bana : Yağlı koyunlar,**

**5 Açık, seçik türküler gerek bir güdücüye,
Ey Tityrus.**

**Öyleyse ey Varus övecek seni bir çokları,
Türküler yakacaklar kötü savaşlar üstüne,
Pek hızlı gidecekler bu konuda.
Kır türküleri yakacağım ben ince kavalımla.
Türkü çığırmam ben buyruk almadan.**

SIĞIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

- Bir gün biri çıkarda sever, gönlünce
Bulur çağırırsa bu türküleri**
- 10 **Ey Varus duyacak senin adını andığımı,
Çalılıklarımızın da, ormanlarımızın da.
Daha bundan güzel ne olabilir
Phoebus için başında Varus adı yazılı
Bir yapraktan başka.
Gelin bizimle ey Piriedler, Chromis ile
Mnasyllus bu iki delikanlı görmüşler
Silenus'un uyuya kaldığını bir oyukta.**
- 15 **Şişmiş davul gibi dünkü şaraptan,
Durmadaan içmiş Bacchus'un sunduğundan.
Biraz öteye düşmüş başlığı,
Çiçekleri sürünüyordu yerlerde.
Yıpranmış ağır sağrağı
Takılı duruyordu kuşağına.
Yakalanmış, bağlamışlar onu sım sıkı,
Kendi bağları ile...
Epeydi oyalamıştı onları kocalmış kişi
Bir türkü ummuştu besbelli.**
- 20 **Katılmış Aeglus'ta onlara,
Gidermiş bütün korkularını...
Ey Aeglus, Nairadların en güzeli,
Görmüş bir yol uyandığında alnını, yüzünü
Kan kızılına boyadıklarını...
Demiş, gülerek onların bu oyununa :
Ne işe yarar bu bağlar ?
Salıverin beni, yeter ettiğiniz bana.**
- 25 **Duyarsınız istediğiniz türküleri,
Evet, sizindir türküler, sizin,
Başka bir armağanım olacak ona,
Dedi, sonra başladı..
Görürdünüz onun çevresinde dizi dizi
Faunların, yırtıcı yaratıkların
Gerçekten eğlendiğini, uyum uyum salındığını
Kaskatı meşe doruklarının.**

- Yok yok Parnassla bile dinlememişti
Phoebus'un çalgısını böyle sevinçle.**
- 30 Evet dinlemişti Radope'yle İmarus da
Böyle yürekten Orphea'nın türkülerini..
Türküler söyleyerek anlatıyordu Silenus
Engin boşluk içinde nedenli derlenip
Düzenlendiğini karaları dirileri,
Denizleri kuran özlerin,
Oynak ateşi yapan ilkelerin,
Bütün varlıkları doğuran ilk özlerin
Nesoy bir araya geldiğini çağırıyordu.
Evren yumağının ne yolla yuvarlak
Olduğunu söylüyordu yumuşak bir yığinken,
Nesoy kaskatı kesilmişti böyle,**
- 35 Başlamıştı Nerea ayırmaya denizleri,
Bıçım vermeye yavaştan nesnelere.
Evet türkülerle anlatıyordu
Günün ışımasını,
İlk güneş ışıklarının yere dökülüşünü.
Anlatıyordu yükselen bulutların
Gökten yağmur yağmur yağışını,
Yeniden orman tepelerinin sivrilmesini,**
- 40 Söylüyordu bilinmeyen dağlarda az da olsa
Dolaşan başı boş yaratıkları,
Türküler yakıyordu onlar üstüne..
Düşünmüş bir aralık
Pyrrhanın attığı taşları,
Saturnus soyunun gökte başbuğ kesilişini,
Kafkasyanın akbabalarını,
Prometheus'un hırsızlığını, anmış bir yol.
Andı gemicilerin bir kaynağın başında
Bıraktığı Hylası,
Sonra onu boşuna arayıp sorduklarını,
Kıyıda Hylas Hylas diye yankıdığını
Düşündü bir bir yeniden.**
- 45 Mutlu bir kadın sayılırdı Pasiphae**

SİĞİRTMAÇ TÜRKÜLERİ

Olmasaydı sürüler bir gün,
Gönül vermezdi kar gibi boğaya.
Ey alnı kara yazılı kız,
Nedir bu senin başına gelen acılar.
Birer birer anlatıyordu bunları.
Yalandan çığlıklarla dolduruyordu kırları
Proetus'un kızları,
Görmemiş düşte bile bir teki böyle utanç
Verici bir birleşmeyi.

50 Korktu boyuna takılmasmdan boyunduruğun,
Ürktü pırl pırl alında boynuz görmekten.

Ey alnı kara yazılı kız
Başı boş dolaşıyorsun dağlarda şımdı :
Ona gelince, uzanmış gölgesinde
Bir pırnal ağacının ezer ak böğürleriyle
Yumuşak, sünbülleri,
Gevirirken saran otları bir bir..

56 Ya da gidedurur birinin ardından
Kocaman sürüde, doğurmamış birinin.
Kapayın Nymphalar, Dictaea'nın Nymphaları
Kapayın, kalmasın bir çıkış yeri,
Görünmesin gözüme başı boş dolaşan
Bir boğanın ayak izleri.
Bakarsın tutulur güzelliğine yeşil otları,
Ya da sürüde doğurmamış bir ineğin

60 Gider ardı sıra Cortynia ahırına değin.
Türküler yakmış Silenus,
Hesperideslerin elmalarına aldanan kıza da,
Sonra sarmış sarmalamış
Phaethon'un kız kardeşlerini acı bir kabukla
Döndürmüş kızıl ağaçlara, fırlatıp atmış.
Türküler söylemiş Permessus kıyılarında
Dolaşan Gallus'a da...

65 Götürürken kız kardeşlerinden birin
Aonas tepelerine doğru

Görmüş Phoebus'un bütün çalgıcılarının
 Ona saygı gösterdiğini, ayağa kalktığını
 Tanrılara yaraşır sözler söylemiş ona
 Başı acı su kerevizleriyle, çiçeklerle
 Donatılmış güdücü Linus :
 Al bu kavalları, çok eskiden Musalar

- 70 Askralı yaşlıya vermiş onları.
 O çalınırken indirirdi dağ tepelerinden
 En ağır dışbudakları kolaylıkla o kocalmış kişi.
 Bunlar söyletir sana Gryne kırlarının
 Nereden doğduğunu,
 Bundan daha çok beğenilecek
 Mutlu bir yer kalmasın Apollo için.
 Neden söyleyecekmişim ya böğründen havlayasın
 Bir tazı sürüsünü güden Nisus kızı Scyllay.
- 75 Ya da Dulichios'un gemilerini o derin
 Su çevrentilerine batıran devi,
 Denizcileri korkunç deniz köpeklerinin
 Didik didik edişini,
 Bunların üstüne onun türküler yaktığını
 Neden söyleyecekmişim ?
 Tereus'un dönüşmesini, Philomel'in
 Ona ne biçim yemekler,
 Ne biçim göndermeler sunduğunu,
- 80 Bu alını kara yazılı kuşun alabildiğine
 Nedenli kaçtığını, neden söyleyecekmişim ?
 Konağın damına bırakılan o kuşun
 Ne biçim konduğunu,
 Nesoy anlattığını, neden söyleyecekmişim ?
 Eurotas öğretmişmiş bunları,
 Phoebus'tan bütün duyduklarını,
 Bunların şu yığınlarca defnelere
 Öğretilmesi için buyruk verildiğini.
 Evet söylemiş bunları Silenus birer birer,

SIGIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

**Yankımış oylumlardan yıldızlara değin
Bütün bu söylediği türküler.**

- 85 Sonunda buyurmuş koyunları sayarak
Geri, ağıla götürmelerini Vesper.
İlerlemiş kendi de yürümüş,
Onu pek istemeyen Olympos'a doğru...**

Meliboeus. Corydon, Thyrsis

VII. Türkü

Meliboeus

**Oturmuştu günüin birinde Daphnis altında
Yaprakları hışırdayan bir meşenin,
Toplamışken bir araya sürülerini
Corydonla Thyrsis.**

**Evet Thyrsis koyunları toplamış,
Corydon süttten çatlarcasına memeleri
Şişmiş keçileri.**

**İkisi de gençlik çağlarını sürdürür,
İkisi de Arcadialı üstelik.**

- 5 **Türkü çığırınakta birbirine denk,
Atışmak için desen gönüllü.
Ben korumaya kalkarken körpe mersin
Ağaçlarını soğuktan
Yitivermiş sürümün yiğiti teke,**

SIGIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

Görüyorum Daphnisi ben,
O beni yeni görmüşken, «koş», dedi,
«Buraya gel Meliboeus, teken de burada,
Sürün de burada, güven içinde, gel».

- 10 İşin yoksa dinleniver şu gölgeliklerde,
Gelir kendiliğinden içmek için
Tosunlar bu çayırlara,
Yeşil yeşil kamışlar kaplar Mincius
Kıyılarını, kutlu sesler yankır meşeden.»
Ben neyleyim? Ne Alcippe,
Ne de Phyllis var yanımda,
- 15 Memeden kesilmiş kuzuları kapamak için ağla.
Büyük bir yarışma var ayrıca
Corydon'la Thyrsis arasında,
Geri bıraktım kendi işimi
Onların bu oyunu yüzünden.
Karşılıklı türküler okuyarak tutuşmuşlar,
Musalar istemiş bunun atışmalı olmasını.
- 20 Evet Corydon söyler, o bırakır
Thyris alır karşılık verir eş ölçüde.

Corydon

Libethra Nymphaları, bizim sevdiklerimiz.
Bana da bildirin, kutlu Codrus'uma
Bildirdiğiniz Phoebus'a yaraşan dizeler
Soyundan türküleri, bana da bildirin.
Yok, yetmiyecekse buna topumuzun gücü
Asarım türküler yakan kavalımı
Şu kutlu çam dallarına.

Thyrsis

- 25 Ey Arcadia sığirtmaçları,
Donatın sarmaşıklarla doğmakta olan
Bir ozanın başını, donatın,
Çatlasın Codrus kaskancından, çatlasın.
Ya da gerektiğinden daha çok överse beni
Baccar ile dolayın alnımı,

**Bir kötülük gelmesin diline
Bizden sonra gelecek ozanın.**

Corydon

**Hey Delia : Adamış sana genç Micon
30 Dal dal olmuş bir geyik boynuzunu,
Bir kaç kılı yaban domuzunun başını.
Uzun sürerse mutluluğu
Pırl pırl ak mermerden, ayağı çizmeli
Bir de heykel dikecek adına.**

Thyrsis

**Bir güğüm süt, biraz da çörek
Ey Periapus işte sana yıllık bunlar gerek,
Yoksul bir yemişliğin bekçisisin ancak.
35 Bir mermer anıt dikiyoruz adına
Anlasın diye günler geçtikçe.
Giderilirse sürümün uğradığı yıkım
Yeni doğumlarla seni altına boğarım.**

Corydon

**Ey Nereus kızı Galatea,
Ey bence Hyblanın kekiğinden tatlı,
Kuğudan ak, sarmaşıktan daha güzel Galatea,
Dönerken otarılmış, doymuş boğalar ahırlara
40 Gel, sen de gel, seviyorsan Corydon'u gene, gel.**

Thyrsis

**Daha acı görüneyim sana ben Sardunya otundan,
Çoban püskülünden dikenli,
Kıyıya atılmış yosundan aşağılık
Bir yıldan uzun gelmiyorsa bana bugün,
Daha şimdiden.
Haydin tosunlarım, utanın artık otlamaktan,
Yürüyün ahıra,...**

Corydon

**45 Yosunlarla sarılmış çeşmeler,
Uykuya tatlılık veren çayrlar,**

SIĞIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

Sen, ey bunları yumuşak bir gölgeyle
Kaplayan kocayemiş,
Siz koruyun sürümü uzun boylu sıcaklardan,
Geliyor artık yakıcı yaz ayları,
Belirmiş, büyüyor verimli asmalarda
Tomurcuklar uysal uysal.

Thyrsis

Bir ocağımız vardır, yağlı çıralarımız,
Bol bol ateşimiz,
50 Süresiz sisten kararmış kapılarımız,
Vardır burada.
Ürküyoruz Boreanm aşırı soğuklarından,
Evet kurt sürünün sayısından ürker,
Irmaklar da kıyılardan.

Corydon

Yükseliyor ardıç ağacı, dikenli kestaneler
Sere serpe yemişler.
Yetiştikleri ağaçların altında.
55 Gülüyor bugün bütün varlık.
Bir bırakıp gitmeye görsün güzel Alexis
Bu dağlardan kurur gördüğün ırmaklar bile..

Thyrsis

Kuruyor tarlalar, solmuş otlar,
Ölüyor kuraktan yanan çayırlarda.
Esirgiyor Bacchus dağlardan asma gölgelerini.
Yeşerecek gene bizim bütün kırlarımız
Dönüp gelince Phyllis.
60 Dökülecek jupiter kırlara yağmurlarla
Bolundan bolundan.

Corydon

Kavağın delisidir Alcida,
İaccho asmaya vurgun, Venus'a güzel gelir
Mersin, defneye Phoebus vermiş gönlünü.
Fındıkları Phyllis sever,

Evet bunları sevdikçe Phyllis
Ne mersinden aşağı kalır fındıklar,
Ne de Phoebus'un defnelerinden,
Görünmez gözüne başkası.

Thyrsis

65 Dışbudak ormanlara güzellik verir,
Çam bahçelere, kavak ırmaklara,
Sarı çam yüksek dağlara,
Sen, ey güzel Lycides gel, eğlendir gönlümü.
Sönük kalır senin yanında
Ormanların dışbudağı da, bahçelerin çamı da..

Melibocus

İşte böyledir benim ansıdıklarım,
Boşuna uğraşmış altedilen Thyrsis.
70 Corydon, gene Corydon'um benim
O gün bugün gözümde tüten..

Damon, Alpheisiboeus

VIII. Türkü

**Çığıracağım Damonla Alpheisiboeus'un
Sığırtmaç türkülerini,
Düşünmez olmuş yeşil otları
Onların yarışmalarına dalan inek,
Kalmış olduğu yerde büyülenen vaşaklar,**

**5 Evet, söyleyeceğiz Damon ile Alpheisiboeus'un
Türkülerini.**

**İster Timavus'un kocaman kayalarından aş,
İster İlliria sularının kıyılarında dolaş
Şimdi o günleri, o senin başardığın işleri
Birer birer anlatmak düşmez mi bana ?
Gelmiyecek mi dersin bütün yeryüzüne**

**10 Sophokles'in o güzelim yazılarına
Denk düşen senin türkülerini diyeceğim gün ?
Seninle başlamış, seninle bitecek türkülerim.**

Al benimse buyruğunla başlanan türküleri,
 Kalsın zaman boyunca başında
 Başarılarının bir belirtisi olarak
 Şu defnelerle sarmaş dolaş sarmaşıklar...
 Göçer göçmez gökyüzünden karanlığın
 Bum buz kesen gölgeleri,

18 Bayılırken, yeşil otlara sürüler,
 Şu pırlıl pırlıl ıslak çayırlara,
 Dayanmış zeytin ağacından değneğine
 Atmış eli kulağa şöyle Damon :
 Doğ ey yüce Lucifer, getir gelirken günü de,
 Karşılık görmemişim sevgime Nysadan
 Bu yüzdendir yanıp yakılmışlığım,
 Bir iş çıkmamış tanık gösterdiğim
 Tanrılardan bile,

20 Ben inlerken ölüm baş ucuma gelince
 Sen doğ ey yüce Lucifer, sen doğ...
 Başla benimle sen de ey kavalım
 Maenalus'un türkülerini çığıralım.
 Çın çın öten ormanları,
 Süresiz söyleşen çam ağaçları var
 Maenalus'un, çınlatır onları Panlar,
 Bir de güdücülerin sevişmeleri,
 Evet bu Panlardır ilkin
 Dilsiz kamışları söyleten, dile getiren.

25 Başla benimle sen de ey kavalım
 Maenalus'un türkülerini çığıralım.
 Mopsus'a verilsin Nysa :
 Nedir umduğu bundan başka biz sevenlerin ?
 Birleşecek bundan sonra atlarla ankalar,
 Korkmadan gelecek birbirinin ardısına
 Bir sudan içmeğe köpeklerle karacalar.
 Başla benimle sen de ay kavalım
 Maenalus'un türkülerini çığıralım
 Yap, donat yeni ışıldakları, ey Mopsus
 Gelin getiriyorlar sana, gelin.

SIGIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

- 30 Ey güveyl, cevizler saç,
Senin için bırakıyor Hesperus Oetam'ı.
Başla benimle sen de ey kavalım
Maenalus'un türkülerini çığıralım.
İşte böyle bir erkektir ancak senin dengin.
Sen değil misin benim kavalım,
Keçilerim, güzelim sakalım,
Kalkık kalkık kaşlarım için kötü diyen.
- 35 Sen anlamaz sanırsın Tanrıları
Ölümlülerin işlerinden haa.
Başla benimle sen de ey kavalım
Maenalus'un türkülerini çığıralım.
Sen daha çocuktun kızım,
Islak ıslak elmaları bahçenizde toplarken
Annenle seni gördüğüm zaman, çocuktun
Bir benim bunu bilen aranızda,
O yıllar on biri geçmişti yaşam
- 40 Yerden uzanabiliyor,
Koparabiliyordum dal uçlarından,
Geçmiştim kendimden görünce seni,
Bu ne uğursuzlukmuş beni yoldan çıkararı.
Başla benimle sen de ey kavalım
Maenalus'un türkülerini çığıralım.
Şimdi biliyorum sevginin ne olduğunu,
O ya Tmaros'un, ya Rhodope'nin
Yalçın kayalarından,
Ya da yeryüzünün öte ucunda
Gamarantes ülkelerindedir,
- 45 Evet o çocuk ne soyumuzdan,
Ne de kanımızdandır bizim.
Başla benimle sen de ey kavalım
Maenalus'un türkülerini çığıralım.
Taş yürekli sevgidir öğreten bir anaya
Çocuklarının kanına parmak batırmasını,
Taş yürekli ana,
Senin mi daha katıdır yüreğin bu konuda
Yoksa çocukta mı bir acıma bilmezlik var ?

- 50 Evet o da acımak bilmez bir çocuktu ya
 Yalnız sen de taş yürekli ananın birisin.
 Başla benimle sen de ey kavalım
 Maenalus'un türkülerini çığıralım.
 Bundan böyle kurt koyundan kaçacak,
 Altun elmalar düşecek kaskatı meşelerden,
 Nergis bitecek kızıl ağaçlarda,
 Sakızlar damlayacak kabuklarından
 İlgin ağaçlarının güzel güzel kokulu.
- 55 Denk gelecek kuğunun ötüşüne baykuşun sesi,
 Tityrus bir Orpheus olacak,
 Ormanlarda gezen Orpheus'a gelince :
 Delphinler arasında bir Arion.
 Başla benimle sen de ey kavalım.
 Maenalus'un türkülerini çığıralım.
 Dönsün evren uçsuz bucaksız bir denize,
 Kalın sağlıcakla ey ormanlar,
 Atıyorum kendimi bu yalçın kayaların
 Tepesinden, bu dağın doruğundan
 Dalgaların içine atıyorum,
- 60 Ölümüm olsun sana sevgimin son armağanı...
 Bırak Maenalus'un türkülerini çığırma
 Kavalım bırak.
 Böyle söylemiş Damon.
 Siz söyleyin ey Pierides'ler
 Alpheus'un ne karşılık verdiğini.
 Yetmez bizim gücümüz
 Bütün olanları anlatmaya, yetmez.
 Getir o kutlu, o durunuk suyu getir
 Sar, çevir sunağı yumuşak bağlarla,
- 65 Yak kutlu günlükle yağlı çiçekleri,
 Büyülü adaklarla çıkaralım baştan
 Böyle bir eşi,
 Ne yok burada büyülü türkülerden başka...
 Alın Daphnis'i benim türkülerim,
 O ilden alın da bu yere gelin.
 İndirir gökten ay'ı bile türküler,

SİĞİRTMAÇ TÜRKÜLERİ

- 79 Böyle türkülerle çelmişti Circe
Ulixes'in can yoldaşını.
Kıvrım kıvrım kıvrılır, ölür gider
Soğuk bir yılan bile çayırlarda
Bu türküler söylenince.
Alın Daphnis'i benim türkülerim,
O ilden alın da bu yere gelin.
Üç ayrı soydan, üç ayrı boyalı sargıyla
Sarıp sarmalıyorum seni
Bak, üç kez dolaştırıyorum sunağın çevresinde,
- 75 Tanrılar tek sayıyı sever.
Alın Daphnis'i benim türkülerim,
O ilden alın da bu yere gelin.
Üç düğüm vur bu üçüz boyalı sargılara
Amaryllis, sıkıver o düğümleri durma,
«Venus'un bağlarım bağlıyorum» de
Amaryllis öyle söyle.
Alın Daphnis'i benim türkülerim,
O ilden alın da bu yere gelin.
- 80 Katılaştırır bu çamuru,
Eritir şu balnumunu gene o ateş,
Böyle yapsın bizim sevgimiz de Daphnis'i...
Dök unu, tutuştur ziftle şu çıtırdayan
Defneleri, yakıyor beni taş yürekli Daphnis,
Ben de Daphnis'i yakıyorum defnelerin içinde.
Alın Daphnisi benim türkülerim
O ilden alında bu yere gelin.
- 85 Öyle bir sevgiyle yansın da Daphnis
Dönsün yalım yalım yanan,
Genç tosunu arayan, kırlarda bitkin dolaşan
Bir danaya,
Evet birleşmek için tutuşan,
Yaylım yaylım aranan, yorgun argın
Bir çayın kıyısında sere serpe uzanan,
Bastıran, ahıra dönmeyi bildiren
Geceyi bile unutan bir genç ineğe dönsün,
Öyle bir sevgiyle kıvrasın Daphnis
Kudursun yansın

Acılarına aldırduğımı sanmasın.

- 90 Alın Daphnisi benim türkülerim,
O ilden alın da bu yere gelin.
Bu giysileri bırakıp gitmiş bana
O sözünde durmaz, dilden anlamaz.
En değerli belgesidir bunlar sevgisinin,
Eşiğin altına gömüyorum onları ben de,
Ey toprak, sana veriyorum bunları şimdilik,
Bu belgelerle koymalıyım elime Daphnis'i.
Alın Daphnis'i benim türkülerim
O ilden alın bu yere gelin.

- 95 Bu otları, bu Pontustan toplanmış ağuları
Kendi eliyle vermiş bana Moeris,
Evet bunlar Pontusta bol bol bulunurlar,
Ben kendi gözümle görmüşüm :
Bunların yardımıyla dönüşmüş kurda Moeris,
Dalmuş gitmiş ormanlara,
Çıkarılmış tinleri gömüldükleri yerden,
Aktarmış etkinleri de, bitkileri de yerinden..

- 100 Alın Daphnisi benim türkülerim
O ilden alın da bu yere gelin.
Al bu külleri Amaryllis, al götür,
At onları başının üstünden, at akan çaya,
Bakmayasın arkana sakın.
Bunlarla yakalayacağımı Daphnis'i,
Bak, ne Tanrılara, ne de türkülere aldırıyor...
Alın Daphnis'i benim türkülerim,
Alın o ilden de bu yere gelin.

- 105 Bir bak : Gene sarmış sunağı titreşen
Yahımlarla kendi kendine,
Ben gecikmişim külü kaldırmada...
Eee sonu uğurlu olsun, öyleyse.
Ne var bilmiyorum doğrusu,
Hyla havlayıp duruyor kapı eşiğinde.
İnanalım mı buna ?
Sevenlerin gözüne görünen düşler
Değil mi bunlar yoksa?
Durun, benim türkülerim kesilin, susun,
Daphnis o ilden buraya geliyor, durun..

Lycidas. Moeris

IX Türkü

Lycidas

Nereye böyle Moeris, ne yana yolculuk,
Adım adım kente doğru mu yoksa ?

Moeris

Ey Lycidas, ne günlere kalmışız biz,
Eller almış tarlamızı evimizi barkımızı,
Ottan ocaktan olmuşuz,
Bir de : «Çekin gidin eski göçmenler,
Bizimdir bu ülkeler.»
Demesinler mi bize, yılmak nedir bilmezken.
İşte böyle yenilmişiz,

- 5 Acılar içinde kalmışız büsbütün.
Göndermemiz gerekmiş onlara oğlakları da
Gözüne dizine dursun onların..

Lycidas

- Evet anlatıyorlardı duymuşum bir yol,
 Yamacın doruğundan başlayan
 Şu yumuşak eğilimli tepeden çaya,
 Yılların uçlarını budadığı kayına değin
 Sizin Menalcas elinde tutarmış ödül diye
 10 Türkülerine karşılık..

Moeris

- Duymuşsun evet, çıkmış böyle bir söylenti,
 Ey Lycidas, Marsın mızrakları karşısında
 Bizim türkülerimiz
 Benzer kartalların önünde
 Chaonia'nın güvercinlerine..
 Bir savaşın erken kesilmesi gerektiğini
 15 Önceden bildirmemiş olaydı bana
 Meşenin sol kovuğundan bir kuzgun
 Ne Menalcas, ne de senin Moeris kalırdı..

Lycidas

- Yazık yazık,
 Kim işlemiş böyle ağır bir suçu, kim ?
 Gidecek mi dersin elimizden seninle
 Bize verdiğin avuntu yoksa Menalcas ?
 Kim türkü yakar Nymphalara,
 Kim kaplar toprakları çiçekli otlarla,
 20 Kim örter çeşmeleri yeşil gölgelerle ?
 Kim yakabilir ondan başka, gizli gizli
 Geçen gün senden aşırduğım türkülerini;
 Sen sevgilimiz Amaryllis'e giderken ?
 Ey Tityrus, yakındır yolum, sen otar
 Ben dönünceye değin keçileri.
 Götür onları sonradan suya, ey Tityrus,
 25 Gözünü aç yalnız, yolda giderken
 Karşılaşmasın tos vurur teke.

Moeris

Yarı kalmış Varus'a yakılan şu türkü :

ŞİĞİRTMAÇ TÜRKÜLERİ

«Ey Varus, kalmıŖsa bizim Mantua;
Hani Cremona'nın pek yakın komŖusu
Zavallı Mantua kalmıŖsa bizimle
Çıkaracak adını yıldızlara değin
Türküler çığıra çığıra kuğular.»

Lycidas

- 30 Konacak yer bulunmasın öyleyse
Oęul veren arılarına
Cyrenenin bursuk aęaçlarında,
ŞiŖsirin çatlatırcasına memelerini
Genç ineklerinin besleyicisi sarı salkımlar,
Başla, senin de bildiğin varsa, başla.
Ozan yapmıŖ beni de Pieridesler
Türkü düzmek te varmıŖ alın yazımızda,
Bana da bilicisin diyor güdücüler,
Oysa ben inanmıyorum onlara.
- 35 Ne Varus'a, ne Cinna'ya yaraşır
Bir iŖ çıkmıŖ elimden benim.
Bir kaz gibiyim ancak
Kuęu türkülerine boŖ çığlıklar katan.

Moeris

- Ben, senin gönlünü yapmak istedim,
Bunun için türküler yaktım içimden
Sezdirmedim sana ey Lycidas,
Yoksa deęersiz değildir onlar :
Gel buraya ey Galatea, ne bulursun
Bu dalgalarda gönül eęlendirecek ?
- 40 Erguvan erguvan açılıyor ilk yaz,
Türlü türlü çiçeklerle bezemiŖ toprak
Irmak kıyılarını çepeçevre,
EęilmiŖ oyuğun üstüne değin ak kavaklar,
Kapıyor önünü sarmaş dolaş olmuŖ
Eęik asma dalları, gel buraya gel,
Bırak döğsün azgın dalgalar kıyıları,
Çılınca döğsün bırak...»

Lycidas

- Ya ne olacak geceleyin okuduğunu duyduğum
 O pırl pırl türküler, ne olacak ?
 45 Biliyorum, unutmadım o dizelerin
 Türkü türkü söyleyiş düzenini, biliyorum :
 «Nedendir ey Daphnis nedendir
 Eski yıldızlara doğru baka kalmak ?
 Onlara değil, Dionaus oğlu Caesar'ın
 Yıldızındaki ilerlemeye bak,
 O yıldız bolluk verecek ekinlere,
 Onun yüzünden olacak güneşli yamaçlarda
 Boyam boyam salkımlar,
 50 Aşla armutları ey Daphnis,
 Devşirecek onun yemişlerini torunların...»

Moeris

- Alıp götürür ne varsa zaman,
 Evet alıp götürür cam bile,
 Unutmadım, bugün gibi bilirim gençliğimde
 Çocukluğumda gün boyunca,
 Güneş batıncaya değin türkü çığırıldığını...
 Nerde şimdi o çığırıldığım türküler, unuttum,
 Kalmamış Moeris'in eski sesi bile,
 Hey Moeris hey,
 İlkini seni gelip görecektir kurtlar...
 55 Oysa söyleyecek sana Menalcas
 Bu dinlediğin türkülerini sık sık, söyleyecek...

Lycidas

- Güç kazandırıyor sun bizim sevgilerimize
 Bu geciktirmelerle sen.
 Bak imdi, çekilmiş yatağına su büsbütün,
 Duyulmuyor şırıltısı bile, dinmiş
 Esen yellerin gürültüsü de, gök ışıl ışıl,
 İşte yarısında yolumuzun,
 60 Apacık görünüyor Bianor'un sinisi...
 Bak budamış tarımcılar ağaçların

SIĞIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

**Yapraklı, sık dallarını, Moeris işte
Türkü çığırmanızın yeridir burası.
Yay buraya oğlakları, ha geldik kente.
Korkmayalım gecenin, yağmurun bastırmasından.
Türkü çığırıp gidelim, yol da kısalır böylece.**

**65 Türkü çığırasın diye yürürken de biz
Biraz yeğnilteyim yükünü...**

Moeris

**Çok üstlemele be çocuk, yolumuza bakalım
Daha yürekten söyleriz, Menalcas dönünce...**

Gallus

X. Türkü

**Ey Arethusa, son olsun bu,
Boş verme sakın benim emeklerime.
Bir iki sözüm de Gallus'um için olsun
Okusun onları Lycoris bile,
Söylenmeli bu türküler,
Türkü esirgemek olur mu Gallustan ?
Sen akıp giderken Sicilya dalgaları altından**

**5 Karıştırmaz sana Doris acı sularını,
Başla hadi, birlikte çığırılım
Gallus'un başından geçen sevgileri,
Otlarken yassı burunlu keçiler yaprakları..
Boşa gitmez türkülerimiz
Yankıtır ormanlar onları.
Hangi kırlar, hangi çayırlar alakoymuş sizi
Ey Naiades kızları,**

SİĞİRTMAÇ TÜRKÜLERİ

- 10 Onulmaz bir sevginin elinde
Tükenip giderken Gallus ?
Ne Parnassus, ne Pindus kırları
Bağlamış ayaklarınızı,
Ne de Aonia'nın Aganippe'si geciktirmiş sizi.
Ağlamış ona defnelerle ilgünler bile,
Evet, ağlamış onu görünce tek başına
Bir kayanın dibinde yatmış uzanmışken
Maenalus ormanlarıyla,
- 15 Lycaeus buzları, kayaları ile..
Kıpırdamadan duruyordu çevresinde koyunlar,
Koyunlar acılarımıza ilgi duyan koyunlar,
Ey tanrılık ozan,
Çekinme sen de bu sürüyü otarmaktan.
Yayardı güzel Adonis te koyunlarını
Irmaklar boyunca...
Geldi işte güdücü de, iri kıyım sürücüler de,
- 20 Kışın palamut toplamaktan ıslanan
Menalcas bile geldi..
Tümü bir ağızdan sormuş ona
Bu delice sevgi neden ?
Gelmiş Apollo birden :
Sen ne boş düşünüyorsun Gallus, demiş,
Başka sevgiler ardından gidiyor
Senin ordulara karşı gelerek,
Kara, buza göğüs gererek sevdiğim Lycoris..
Silvanus çıkageldi, kır çiçekleriyle
Donatılmış başı,
- 25 Elinde çiçekli dallar,
Sahnan uzun saph zanbaklar vardı.
Gelmiş Arcadia Tanrısı Pan da
Biz de gördük onu gözlerimizle,
Al al olmuştu yüzü leylaklardan,
Kızarmış kan gibi yemiş özlerinden.
Ne gün bitecek, dedi, senin acılarım ?
Kulak asmaz sevgi böyle işlere,

- Yumuşamaz yüreği göz yaşlarından sevginin,
Evet çayırlar ırmaklara doymaz,
- 30 Arılar sarı salkımlara, keçiler otlara.
Gene de üzüntülüdür o, der dururdu:
Türküler yakın Arcadiahlar,
Dağlarınızda çektiklerim üstüne
Türküler yakın.
Yalnız siz bilirsiniz Arcadiahlar
Türkü yakmasını, siz bilirsiniz.
Bir gün gelir türküler yakarsanız kavalla
Sevgilerim üstüne, dinlenir kemiklerim
Tatlı bir gönül barışı içine sessiz sessiz.
- 35 Ben de sizden biri olsaydım günün birinde
Tanrıların dileğince
Ya bekçi olurdum sürülerinize,
Ya da bir bakıcı, kesici asmalarınıza.
İster Phyllis ister Amyntas olsun
Beni yakan kim olursa olsun,
Ne çıkar Amyntas esmerse, ne çıkar,
Menekşeler, üzümler de kara değil mi ?
- 40 Öyle de olsa gene benimle
Söğütlerin altında, asmaların gölgesinde
Oturur gönül eğler, dinlenirdi ya...
Phyllis çiçekler örerdı başıma,
Türküler yakardı Amyntas suyumca.
İşte burada serin serin sular,
Yumuşak çayırlar. sınımsık ormanlar
İşte burada ey Lycoris,
Gel başbaşa verelim, birlikte gün geçirelim.
Bak, şimdi burada katı yürekli Marsın
Bayrağı altında kalmışım
- 45 Düşman oklarıyla sınımsık sarılmışım,
Sevgi elinden yanmışım.
Sen yurdundan uzak, biliyorum bu bir gerçek,
Katlanıyorsun Alp dağlarının soğuk karlarına,
Rhenin buzlarına yalnız başına..

SIGIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

- Dokunmasın sana soğuklar, incitmesin,
Çatlatmasın ayaklarını buzlar..
- 50 Gideceğim ben, bana türküler söyleten
Chalcidiustur güdücülerin kavalıyla,
Onları çığıracağım,
Onun için gideceğim ben, düşüncem budur :
Ormanlarda, yabanların barındığı oyuklarda
Acılara katlanmayı severim.
Oyacağım sevgilerimi
Ağaçların yumuşak kabuklarına,
Büyüyecek, gelişecek ağaçlar,
Onlarla birlikte siz de gelişeceksiniz
Ey benim sevgilerim...
- 55 Bu ara karışacağım Nymphalara
Dolaşacağım Maenalus kırlarını,
Düşeceğim yaban domuzlarının ardına,
Ürkütmeyecek beni soğuklar,
Engel olamayacak köpeklerimle
Parthenius yamaçlarını sarmama...
Daha şimdiden aşmışım gibi geliyor bana
Kayaları, çınlayan kırları.
Sarar yüreğimi Parthenin yayı ile
Cydoniusun oklarını atmak,
- 60 Bir sevgi onultan gibi gelir bana bu.
Yumuşamaz Tanrının yüreği yumuşamaz
Kişilerin acı çekmesinden..
Açmıyor beni artık Hamadryadesler de,
Sevdiğimiz türküler de,
Kalın sağlıcakla ey ormanlar,
Sağlıcakla kalı nartık..
Değişmez sevgi,
Bütün emeklerimizi yoluna döksek
Gene değişmez,
- 65 Kara kışın ortasında Hebrus'u oturup içsek
Gene değişmez sevgi.
Evet kışın Sithonius'un karlarını,

Sularını geçsek te boşuna,
 Karaağaç doruklarının kuruyup öldüğü
 Bir çağda, en yakıcı sıcaklarda,
 Yengeç burcunun altında
 Aethiopes'in koyunlarını otarsak ta boşuna..
 Sevgi üstün gelir ne varsa ona, yolu yok
 Biz de bağlanalım artık sevgiye...

- 70 Elverir bu türküler, ey Tanrılar,
 Oturmuş sizin ozan bir sepet örmektedir
 Ağaç dallarından,
 Ey Pieridesler, ancak siz, bunları Gallus için
 Değerli kılabilirsiniz.
 O Gallusa karşı duyduğum sevgidir
 Yazbaşı geldiğinde yeşeren,
 Yaprak yaprak serpilten, boy çeken
 Bir kızıl ağaç gibi gün gün gelişen.
- 75 Kalkalım, ağırlık verir gölgeler
 Türkü çığırarlara,
 Ardıcın gölgesi yok mu onu sorma,
 Ekinlere bile dokunur gölgeler...
 Yürüyün keçiler, yürüyün ağla,
 İşte gelmiş Hesperus bile, yürüyün..

AÇIKLAMALAR

1 nci Türkü

Amaryllis : Vergilius'un bir güdücü kızına verdiği ad.

Galatea : Polyphemos'un sevdiği deniz Nymphalarından biridir.

Galatea ise güdücü Asis'i sever, Polyphemos'a yülz vermezdi. Polyphemos bir gün bunları suçüstü yakalayıp Asis'i ağır bir kayanın altında ezmiş, Galatea da kendini denize attı kız kardeşleri olan Nereidlere kavuştu. Vergilius bununla kadınların oynaklığını dile getirmektedir.

Germania : Bilinen Germanyalıların yurdu.

Hybla : Sicilya adasında üç eski kentin adı. Balalarının tadı ile ün kazanmıştı.

Meliboeus : Çağın yıkımı dolayısıyla yerinden yurdundan olmuş, yalnız keçileri elinde kalmış bir Romalı.

Tityrus'la otlaklarda keçilerini otarırken karşılaşmış. /

Oaxes : Giritte bir ırmağın adı.

Parthus : İsa'dan önce bugünkü İran yörelerinde

(Part) yaşamış tarihte bilinen eski Doğu uluslarından biridir. Bir takım tarihçelere göre İran boylarından, bir takımlarına göre de apayrı bir koldan gelmişlerdir. İlk çağda atlı savaşlarda gösterdikleri başarılarından, biniciliklerinden dolayı ün kazanmışlardır.

Scythia : Bildiğimiz İskitlerin yerleştikleri yerler. İskit eli. Herodot bunlardan uzun boylu söz açmaktadır.

Tityrus : Mantua yöresindedir. Yurdundan sürülmüş, bucak bucak dolaşmış, yolda Meliboeus'la buluşmuştur. Sonra o da Romaya dönmüş elinden alınan varlığını geri istemek için yargıçlara baş vurmuştur. Kırılarda o da Meliboeus gibi güdücülük yapmıştır. Vergilius'un bu türküyü pek sevip saydığı Octavianus'a sunmak için en başa koyduğu söylenir. Gerçekte sekizinci türkü imiş.

İkinci Türkü

Alexis : Kim olduğu, nerede bulunduğu kesin olarak bilinmiyor, bir takım eleştirmeciler bunun Pollio'nun evinde Vergiliusun tanıyıp beğendiği bir genç olduğunu, gerçek adının ise Aleksandros olup Vergilius'un iş açığa vurmasın diye ona böyle dediğini yazarlar. Bir takımları da bunun gerçek olmadığını söylerler.

Thestylis : Bu da gelişi güzel seçilmiş tarımcı kişilerden, ya da onlara tarlalarda yiyecek, içecek taşıyan gençlerden biridir.

Actaeus Aracynthus : Attika yakınlarında bir dağın adıdır.

Amphion : Juppiter ile Antiope'nin oğlu, Niobe'nin kocası. Ozandır, Teb ilinin kalelerini yapmıştır, çalgısını çaldıkça taşlar kendiliklerinden oynar, Teb kaleleri yapılırken gelir yerli yerine konurmuş.

Amyntas : Makedonya kıralıdır, ikinci Philippos'un babasıdır (396 - 370).

Corydon : Bir sığırtmaçtır.

SİĞİRTMAÇ TÜRKÜLERİ

Damoetas : Bu da Vergilius'un ortaya koyduğu güdücülerden biridir.

Dardanus : Troya kentini kuran, Romalıların da, Troyalıların da atası. Zeus ile Atlas'ın kızı Elektra'nın oğludur.

Daphnis : Sicilyalı bir güdücüdür, kır türkülerinin bulucusu imiş.

Dircae : Lycus'un karısı imiş, Antiope'nin çocukları kendilerine kötü davrandığı için onu öldürmüşlermiş. Bir çeşmeye giderken bu iş yapıldığından adına Dircalos çeşmesi denirmiş.

İolas : İphikles'in oğlu, Herakles'in yeğenidir, bütün işlerinde Herakles bunu yanından ayırmazmış.

Nais : Irmakların koruyucuları, Juppiterin kızlarıdır.

Nymphalar : Dağların, kırların, pınarların koruyucuları. Grek dilinde genç kız anlamına da gelmektedirler. İkinci diziden olan Tanrıçalar...

Pallas : Savaş Tanrıçası, öteki adı Minerva'dır. Pallas Athena da derler.

Pan : Hermes ile Dryops'un oğludur. Sürülerin, bütün kırların Tanrısıydı.

Paris : Troya kralı Priamos ile Hekaben'in oğludur. Troyanın başına bir yıkım getireceği önceden bilicilerce ileri sürüldüğünden İda dağına atılmış, orada onu bir dişi ayı emzirerek büyütmüş, Sonra Menelas'ın kızı güzel Helena'yı kaçıırarak Troyanın yıkımına yol açan ünlü savaşın doğmasına neden olmuşmuş...

Üçüncü Türkü

Aegon : O çağda yaşamış bir kimse, kim olduğu kesin olarak bilinmiyor, türküden sürüsü olan bir kişi olduğu anlaşılıyor.

Alcimedon : Türküden anlaşıldığına göre o çağda öte beri yapan, bunları çok iyi süsleyen, değerlerini çoğaltan bir kimse. Yoksa Alcimede ile bir ilgisi yoktur. Alcimede İason'un annesidir.

Apollo : Ünlü Tanrı, sürülerin, şiirin, sanatların koruyucusudur. Başka bir adı da Phebus'tür. Letonun çocuğudur. Yunanistanda adına yıllık şölenler düzenlenir, şenlikler yapılır, anıtlar, yazıtlar dikilirdi. Zeus en çok sevdiği Tanrılardan birisidir.

Bavius : Lâtin ozanlarından biridir, Vergilius'a olan özentileriyle tanınmıştır, pek önemli değildir. Vergilius çağdaşı olup onu beceriksizce eleştirmelere girişmiştir.

Conon : Atinalı bir paşadır. 392 de Atina kalelerini onartmıştır. 390 da ölmüştür.

Damo : Sürüsü olan bir romalı, bir güdücü belki de, iyi bilinmiyor.

Dilia : Güzelliği ile ün alan romalı kadınlardan biri, ozan Tibullus (54 - 19) un sevgilisi. Tibullus en içli ağıtlarını bunun ölümü üzerine yazmıştır.

Micon : Bir romalı yurttaş.

Lycisca : Durmadan havlayan bir köpek.

Neaera : Bir Romalı kadın.

Musa : Grek mitolojisinde ya şiiri koruyan, onu ozana bildiren tanrıçalar, ya da kır perileri. Bunlar Juppiter ile Mnemosyne'nin kızlarıdır.

Maeuius : Bir Romalı yurttaş.

Juppiter : Greklerin Zeus dedikleri baş Tanrı, göklerin, bütün doğa olaylarının yöneticisi, baş buğu. Bütün Tanrıların başkanıdır.

Palaemon : Vergilius çağdaşı olan bir Romalı, güdücü olduğu anlaşılıyor.

Phoebus : Apollonun bir başka adı.

Venus : Ünlü güzellik tanrıçası, bir adı da Aphrodite'dir. Zeus ile Dinonenin kızıdır. Çok bilindiği için üzerinde durmuyoruz.

Dördüncü Türkü

Pollio : Vergiliusun çağdaşı, tarihçi, ozan, aytaç olan ünlü bir Romalıdır, Vergilius en çok beğendiği, yardımını gördüğü kimselerden biri olsa gerek. Pollio'

SIGIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

nun adının geçtiği türkünün konu bakımından ötekilerle pek ilgisi yoktur, daha çok bir koçaklamaya benzemektedir. Bir takım eleştirmeciler bunun sonradan yazılıp Bukoliklere eklendiğini, Vergilius'un bunu Poliona sunmak için yaptığını söylerler. Böyle düşünmeyen aydınlar da vardır.

Argo : Argonotları Kolkhis'e götüren bir geminin adı. Argo adını ak anlamına gele grekçe «argos» sözünden alıyordu, boyası akmış, onu yapanın adı da Argos'muş.

Arcadia : Eski Yunanistanın dağlık bölgesi, Peloponezln orta yöresi.

Calliope : Bir tanrıçanın adıdır, aytışmayı, şilri koruyan, yöneten bir Musa.

Consul : Roma tarihinde bilinen meclis üyesi.

Cuma : İtalyanın güneyinde bulunan Campanianın eski adı.

Linus : Calliope ile Apollon'un oğlu.

Lucina : Roma mitolojisinde bir Tanrıca, doğuran kadınların koruyucusu.

Parca : Lâtince sakınmak anlamına gelen «parcere» sözünden türetilmiş olup kimseyi sakınmadıklarından mitolojide üç kızın adı olmuştur. Bunlar da elinde öreke tutan Kloto, çıkrık çeviren Lachesis, iplik kesen Atropos'tur.

Saturnus : Greklerin Kronos dediği Tanrı. Uranos ile Gaia'nın oğlu. Roma ozanların altın çağ adını verdikleri çağ bunun çağıdır.

Thetis : Deniz Tanrıçası, Peleus'un karısı, Nereus'un kızı.

Sibylla : Gelecekte bildiriler veren bir bilici kadın, grekçe «sibulla» dan geliyormuş.

Troya : Tarihte bilinen ünlü savaşların olduğu bölge, Çanakkale yöresinde bir yer. Eskiden Pergama kralı Priamos'un yönetimi altında idi, sonradan bilinen kız kaçırma olayı yüzünden yakılıp yıkıldı. Home-

ros'ur «İlyada»sı, Vergilius'us «Aeneis»i bunu konu edinmiştir.

Virgo : Lâtincede genç kız, yetik, gelinlik kız, genç kadın anlamlarına gelir. Vergilius'un bununla İsayı doğuracak Meryemi önceden bildirdiğine inanan hıristiyan papasları ona büyük önem vermiş, bundan dolayı Vergiliusu kilise uluları arasına sokmuştu. Türkülerin içinde dördüncüsünün bu yüzden büyük bir ünü vardı. Onlara göre Vergilius bu türkü ile yer yüzünde yeni bir altın çağı başlatacak olan İsanın gök yüzünden geleceğini, Tanrının onu evreni yönetmek, kurtarmak için göndereceğini, bir gökçe mutluluğun kurulacağı önceden bu yolla bildiriyormuş. Yalnız böyle düşüncelerin İsadan sonra ortaya çıktığı da gözden kaçmamalı...

Beşinci Türkü

Bacchus : Roma mitolojisinde şarap Tanrısı. Jupiter ile Semelenin oğlu. Grekler buna Dionysos derler.

Ceres : Saturnus ile Kybele'nin kızı, ekin ürün Tanrıçası. Grekçede Demeter.

Codrus : Son Atina kralı.

Dryades : Orman Nymphaları.

Olympos : Eski Yunanistanda Tanrıların oturduğu ünlü dağ.

Nektar : Tanrıların içkisi.

Satyr : Kır Tanrıçaları. Bunlar çocukluk ikinci sırada yer alır.

Bacchus'a yoldaşlık ederler.

Altıncı Türkü

Argonotlar : Eski Grek yiğitleri, Argo adlı gemi ile Kolkhis ele geçirmeye gidenler.

Askra : Eski Boiotia illerinden biri.

Dikte : Girit adasında bir dağ.

Eurotas : Lakonia da bir ırmak.

SIĞIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

Faunus: Tarımı, sürüleri koruyan eski Roma Tanrıları.

Gallus ; Lâtin ozanı (İ. Ö. 66 - 26).

Gryne, ya da Grynium : Küçükasyada Apollon tapınağı ile ünlü bir yer.

Hylas ; Dryop'ların kralı, Theodamas'ın oğlu. Herakles bunun babasını öldürmüştür.

Linus : Apollo ile Urania'nın oğlu, altın çağın ozanı. Vergilius bu türküde onu sığırtmaç kılığında düşünmüştür.

Nisus ; Aeneas ile İtalyaya gelen genç Troyalı.

Phaethon : Güneş ile Keynene'nin oğlu. Babasının arabasını sürmeyi beceremeyip evreni yangına verdiği için Juppiter kızarak onu yıldırımla vurup Eridanos ırmağına atmıştır.

Pasiphae; Minos'un karısı. Misodritenin hincına uğrayıp bir öküzle birleşerek Minotauros'u doğurmuştur.

Proetus; Argos kralı, kızları Junan'a söğünce, o da ceza olarak onların bilinçlerini yoketmiş; kendilerini inek kılığında görürlermiş.

Permessus. Boiolia'da bir ırmak.

Pindx ; Eski Yunanistanın kuzey dağları.

Prometheus ; Titan Iapetas'un oğlu, Atlas'ın kardeşi. Ateşin bulucusu.

Philomele : Atina kralı Pandiyonun kızı. Eniştesi Terenin saldırısına uğrayıp bunu gizlesin diye Tere dilini kesmiş.

Pyrrha : Epimetheus ile Pandora'nın kızı. Tufandan kocası Deukalion ile kurtulup yeryüzünde kişi soyunun yeniden türemesini sağlamış.

Scylla : Megara kralı Nisos'un kızı. Minos bu ili kuşatınca ona vurulmuş, babasının başından bir avuç saç kopararak ilin düşmesine yardım etmişmiş. Sonra Minos Scylla ile eğlendi, alay etti o da kendini denize attı.

Silenus : Frigialıların Tanrısı. Bacchus'un süt babasıdır. Mida'sa yaşamının bütün gizemlerini öğretmiştir.

Syracusa : Sicilyanın doğu kıyısında bir il, Arkhimedes'in yurdu.

Tereus : Trakyanın en eski kralı imiş.

Ulysses : Eski bir Grek yiğiti. Homeros'un ünlü yazısının konusu.

Varus : İmparator Augustus'un komutanlarından.

Vesper : Venus'un güneş battıktan sonra Lâtin dilinde aldığı ad.

Yedinci Türkü

Boreas : Astreus ile Anrosa'nın oğlu. Poyraz yeli.

Delos : Bildiğimiz Ege denizi adalarından biri.

Hercules : Roma ile Yunan mitolojisinin en ünlü bir yiğiti, Yunanca adı Herakles'tir.

Mincio : İtalyada bir ırmak.

Nereus : Deniz Tanrısı, Dorisin kocası, Nereidlerin babası.

Venus : Güzellik, sevgi Tanrıçası. Deniz köpüğünden doğmuştur.

Priapus : Sürülerin, balıkçıların, bağların Tanrısı.

Sekizinci Türkü

Arion : İsadan 700 yıl önce yaşamış ünlü bir Grek ozanı, musikicisi. Mitolojiye göre onu gemiden denize atmışlar, kavalının sesine vurulan Yunuslar kurtarmış.

Circe : Güneşin kızı. Büyücü bir kadın.

Delphinus : Yunus balığı.

Garamantes : Yırtıcılıkları ile ün salmış bir Afrikalı boy.

Illyria : Adriyatikin doğusunda bir bölge.

Maenaios : Arkadianın ortasında bir dağ. Kır türkülerinin ilk doğduğu yer burasıdır.

Oeta : Yunanistanda eski bir dağ.

SIĞIRTMAÇ TÜRKÜLERİ

Pontus : Karadeniz kıyısında kurulan eski bir devlet.

Sophokles : (495 - 405) ünlü bir Grek ozanı. Özellikle tragediaları ile büyük bir ün sağlamıştır.

Dokuzuncu Türkü

Bianör : Mantualı yiğitlerden biri.

Caesar : Ünlü Roma kumandanı. İ. Ö. 100 - 44 yıllarında yaşamıştır.

Chaonia : Eski Epir'e bağlı bir bölge.

Cremone : İtalyada bir bölge.

Cinna : Romalı bir patricien. İ. Ö. 84 yılında öldürülmüştür.

Mantua : İtalyada bir il.

Onun Türkü

Arethusa : Nymphalardan biri. Nereus ile Dorisin kızı.

Aonia : Musaların bulunduğu bir kaynak. Helikon'un etegindedir.

Cydon : Giritte bir il.

Ethiopia : Romalılara göre evrenin güney ucu.

Hebrus : Trakyada akan bir ırmak.

Lycoris : Komediacı Cytherisin bir başka adıdır. Cornelius Gallusun da oynadı imiş. Yazın üzerinde derin bilgisi, geniş anlayışı bulunuyormuş.

Parthenius : Arkadiada bulunan bir dağ.

Sithon : Trakyanın eski kırıllarından biri.

0

Bu açıklamalarda geçen mitologia ile ilgili kavramların, adların anlatılmasında OTTO SEEMANN'ın Mythoige der Griechen und Römer Leipzig, 1895 adlı kitabına dayanılmıştır. Grekçe sözlerin düzeltilmesini sayın Azra Erhat'a borçluyum.

ÇAN YAYINLARI

1. KAÇKINLAR: Ferit Edgü, fiyatı 250 Krş.
2. DENEMELER: Albert Camus. Çevirenler: S. Eyuboğlu - V. Günyol, ikinci baskı, fiyatı 4 Lira.
3. DURUŞMA: Fransız Kafka, çeviren: S. Eyuboğlu (Tükenmiştir.)
5. BOZGUN: (Hikâyeler): Ferit Edgü, fiatı 3 Lira.
4. DÖRTLÜLER: Ömer Hayyam, Çeviren: Sabahattin Eyuboğlu, fiyatı 5 Lira.
6. ÇAĞIMIZIN GERÇEKLERİ: Jean - Paul Sartre, Çeviren: S. Eyuboğlu - V. Günyol, fiyatı 5 Lira. (Tükenmiştir. İkinci baskısı yapılmaktadır.)
7. KUYULARDA: Muzaffer Buyrukçu, 3 lira.
8. ÖZGÜRLÜK ve KÜLTÜR: John Dewey, Çeviren: Vedat Günyol, fiyatı 5 Lira.
9. DÜNYAMIZIN SORUNLARI: Bertrand Russell, Çeviren: S. Eyuboğlu - V. Günyol, fiyatı 5 lira.
10. TÜRKÜN ATEŞLE İMTİHANI: Kurtuluş Savaşı Anıları: Halide Edib - Adivar, Fiyatı 10 Lira.
11. TİYATRO İÇİN KUÇUK ARAÇ: Bertold Brecht Çeviren: Teoman Aktürel - Cevat Çapan, Fiyatı 250 Krş.
12. MACBETH: W. Shakespeare, Çeviren: Sabahattin Eyuboğlu, Fiyatı 4 Lira.
13. ÇAĞDAŞ POLİTİKA SORUNLARI: 21 çeşitli yazardan derleme. Çeviren: S. Eyuboğlu - V. Günyol, Fiyatı 4 Lira.
14. BAŞKININ KELLESİ: Marcel Aymé: Çeviren S. Eyuboğlu - V. Günyol, Fiyatı: 4 Lira.

o

Ödemeli olarak YENİUFUKLAR, P. K. 1034 Galata, İstanbul adresinden, ya da Cemberlitaş, Boyacı Ahmet sokağı, Nuribey Han No. 4 - 02'den isteyiniz.

Fiyatı : . 250 krş.